

Anonymiserad version

Översättning

C-61/21 - 1

Mål C-61/21

Begäran om förhandsavgörande

Datum för ingivande:

2 februari 2021

Domstol som begär förhandsavgörande:

Cour administrative d'appel de Versailles (Frankrike)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

29 januari 2021

Klagande:

JP

Motparter:

Ministre de la Transition écologique

Premier ministre

[utelämnas]

[utelämnas]

Cour administrative d'appel de Versailles

[utelämnas]

Plenum

[utelämnas]

Förhandling den 20 januari 2021

Beslut den 29 januari 2021

[utelämnas]

Med beaktande av följande förfarande:

Det föregående domstolsförfarandet:

JP yrkade att Tribunal administratif de Cergy-Pontoise skulle

- 1) upphäva det underförstådda beslutet varigenom prefekten i Val-d'Oise vägrade att vidta de åtgärder som skulle kunna lösa hans hälsoproblem som har samband med miljöföroreningar,
- 2) ålägga prefekten att, inom en frist på två veckor och vid vite av 3 000 euro för varje dags dröjsmål, vidta alla åtgärder som omfattas av prefektens behörighet för att lösa JP:s hälsoproblem som har samband med miljöallergier som orsakats av luften, bland annat genom rättelse av besluten om tillstånd för miljöskyddsklassade anläggningar genom att i dessa införa en systematisk skyldighet för de företag som omfattas av denna lagstiftning att tillfälligt avbryta sina utsläpp av föroreningar så snart en vädervarning förutser en allvarlig risk för att gränsvärdena ska överskridas,
- 3) ålägga prefekten i Val-d'Oise och staten att genomföra samtliga rekommendationer från Europeiska kommissionen, som följer bland annat av dess underrättelse av den 15 februari 2017, samt de 12 rekommendationer som revisionsrätten utfärdade i sin rapport i januari 2016,
- 4) innan målet avgörs, utse två experter för att mäta luftföroreningarna och deras inverkan på de konstaterade sjukdomarna, och **[Orig. s. 2]**
- 5) om det inte utses några sådana experter, förplikta staten att till JP betala ett belopp på 6 miljoner euro som ersättning för den hälsoskada som han har lidit och 15 miljoner euro som ersättning för den ideella skada, den skada i form av ångest samt de kroppsliga, estetiska, fysiska och psykiska skador som han har åsamkats.

Genom dom nr 1510469 av den 12 december 2017 ogillade Tribunal administratif de Cergy-Pontoise dessa yrkanden.

Förfarandet vid rätten:

JP, företrädd av advokaten Gimalac, har genom ett överklagande och fyra inlagor, vilka inkom den 25 april 2018, den 16 januari 2019, den 28 maj 2019, den 15 januari 2020 och den 23 september 2020, yrkat att rätten ska

- 1) upphäva domen,
- 2) bifalla hans yrkanden i första instans, och
- 3) ålägga staten att betala ett belopp på 3 500 euro på grundval av artikel L. 761-1 i Code de justice administrative (förvaltningsprocesslagen).

JP har hävdad följande:

– Staten är ansvarig för luftkvaliteten, enligt artikel L. 220-1 i Code de l'environnement (miljölagen).

– Tribunal administratif de Cergy-Pontoise slog felaktigt fast att prefekten i Val-d'Oise inte hade något handlingsutrymme vid tillämpningen av reglerna om luftföroreningar, trots att han har befogenheter som specialpolis och inte har styrkt att han vidtog alla åtgärder som krävdes på grund av att gränsvärdena för föroreningar överskreds i Ile-de-France eller för att upprätthålla allmän ordning vid miljöskyddsklassade anläggningar.

– Den omständigheten att gränsvärdena för föroreningar har överskridits kan medföra skadeståndsansvar för staten gentemot JP med hänsyn till de skyldigheter som uppställs i det europeiska direktivet av den 21 maj 2008.

– Statens skadeståndsansvar uppkommer till följd av dess skyldighet att vidta alla nödvändiga åtgärder för att skydda människors liv.

– Strikt ansvar för staten kan också uppkomma.

– Det var felaktigt av Tribunal administratif de Cergy-Pontoise att avslå hans yrkande om expertutlåtande.

– Sambandet mellan luftföroreningarna och hans hälsotillstånd, förekomsten av en skada i form av ångest och en skada till följd av avsaknaden av information har styrkts.

Genom en svarsskrivelse, som inkom den 21 mars 2019, har Ministre de la transition écologique et solidaire (ministern för ekologisk och solidarisk omställning) yrkat att överklagandet ska ogillas.

Ministern har hävdats att överklagandet inte kan bifallas såvitt avser de åberopade grunderna.

JP har beviljats full rättshjälp genom beslut av den 25 maj 2018.

Med beaktande av de andra handlingarna i akten. **[Orig. s. 3]**

Med beaktande av följande:

– Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

– Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

– [Europaparlamentets och rådets] direktiv [utelämnas] 2008/50/EG av den 21 maj 2008 om luftkvalitet och renare luft i Europa [(EUT L 152, 2008, s. 1)].

– Code de l'environnement (miljölagen).

– Dom [utelämnas] av den 19 november 2014 [ClientEarth (C-404/13, EU:C:2014:2382),] och [utelämnas] dom av den 24 oktober 2019

[kommissionen/Frankrike (Överskridande av gränsvärden för kvävedioxid) (C-636/18, EU:C:2019:900),] av Europeiska unionens domstol.

– Beslut nr 394254 av den 12 juli 2017 och beslut nr 428409 av den 10 juli 2020 av Conseil d'État i sin dömande funktion.

– Code de justice administrative (förvaltningsprocesslagen).

[utelämnas]

Med beaktande av följande:

1. JP har överklagat dom nr 1510469 av den 12 december 2017 genom vilken Tribunal administratif de Cergy-Pontoise ogillade hans yrkanden om bland annat upphävande av det underförstådda beslutet av prefekten i Val-d'Oise att inte vidta lämpliga åtgärder för att lösa hans hälsoproblem som har samband med luftföroreningar och om ersättning från staten för olika skador som han anser beror på dessa föroreningar, skador som har bedömts uppgå till ett belopp på 21 miljoner euro.

Tillämpliga bestämmelser i målet:

2. Artikel 1 i direktiv [utelämnas] [2008/50] har följande lydelse: ”I detta direktiv fastställs åtgärder som syftar till att 1) utforma och fastställa mål för luftkvaliteten, så att skadliga effekter på människors hälsa och på miljön som helhet kan undvikas, förebyggas eller minskas ...” I artikel 4 i direktivet föreskrivs följande: ”Medlemsstaterna ska fastställa zoner och tätbebyggelse inom hela sitt territorium. Luftkvaliteten ska utvärderas och säkerställas i alla zoner och all tätbebyggelse.” Artikel 13.1 i direktivet har följande lydelse: ”Medlemsstaterna ska se till att nivåerna av svaveldioxid, PM₁₀, bly och kolmonoxid i luften inte i någon av deras zoner och tätbebyggelse överskrider gränsvärdena i bilaga XI. / Gränsvärdena för kvävedioxid och bensen i bilaga XI får inte överskridas från och med de datum som anges där ...” [Orig. s. 4]

3. Vidare har [utelämnas] artikel 23[.1] i direktiv [utelämnas] [2008/50] följande lydelse: ”Om luftens föroreningsnivåer i vissa zoner eller viss tätbebyggelse överskrider något gränsvärde eller målvärde, inklusive den toleransmarginal som eventuellt är tillämplig, ska medlemsstaterna se till att det upprättas luftkvalitetsplaner för dessa zoner och denna tätbebyggelse i syfte att klara det gränsvärde eller målvärde som anges i bilagorna XI och XIV. / Vid överskridande av gränsvärden för vilka tidsfristen för att uppfylla kraven redan löpt ut, ska det i luftkvalitetsplanerna föreskrivas lämpliga åtgärder så att perioden av överskridande kan hållas så kort som möjligt. Luftkvalitetsplanerna får även innehålla särskilda åtgärder för att skydda känsliga befolkningsgrupper, däribland barn. / Dessa luftkvalitetsplaner [utelämnas] ska omfatta åtminstone den information som anges i avsnitt A i bilaga XV och kan innehålla sådana åtgärder som avses i artikel 24. Planerna ska överlämnas till kommissionen utan

dröjsmål, men inte senare än två år efter utgången av det år då det första överskridandet observerades ...”

4. Till stöd för skadeståndsyrkandena i överklagandet har JP bland annat anfört att han har orsakats en hälsoskada som beror på den försämrade luften i den geografiska sektorn i regionen Ile-de-France där han bor. JP anser att denna försämring i sig beror på att de franska myndigheterna har åsidosatt sina skyldigheter enligt bestämmelserna i direktiv 2008/50[utelämnas] som har nämnts i punkterna 2[utelämnas] och 3[utelämnas] ovan, och han har på den grunden gjort gällande statens skadeståndsansvar, för att erhålla ersättning för den åberopade hälsoskadan.

De betydande svårigheterna vid tolkningen av unionsrätten som har åberopats i JP:s överklagande:

5. Bemötandet av JP:s skadeståndsyrkanden förutsätter att det preciseras vilken räckvidd bestämmelserna i artikel 13.1[utelämnas] och artikel 23.1[utelämnas] i direktiv 2008/50[utelämnas] har, vad beträffar huruvida det uppstår en rätt för enskilda att få ersättning för skador som påverkar deras hälsa när en medlemsstat i Europeiska unionen har gjort sig skyldig till ett tillräckligt klart åsidosättande av de skyldigheter som följer av dessa bestämmelser.

6. Denna fråga, vilken är avgörande för utgången i tvisten, ger upphov till betydande svårigheter vid tolkningen av unionsrätten. Det är därför lämpligt att hänskjuta denna fråga till Europeiska unionens domstol med stöd av artikel 267 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och att vilandeförklara det av JP anhängiggjorda målet till dess att nämnda domstol har meddelat ett förhandsavgörande.

RÄTTEN BESLUTAR FÖLJANDE:

Artikel 1: Det av JP anhängiggjorda målet vilandeförklaras till dess att Europeiska unionens domstol har besvarat följande frågor:

1) Ska de tillämpliga unionsrättsliga regler som följer av artiklarna 13.1[utelämnas] och 23.1[utelämnas] i direktiv 2008/50/EG av den 21 maj 2008 om luftkvalitet och renare luft i Europa [(EUT L 152, 2008, s. 1)] tolkas så, att de ger upphov till en rätt för enskilda, när en medlemsstat i Europeiska unionen har gjort sig skyldig till ett tillräckligt klart åsidosättande av de skyldigheter som följer av dessa bestämmelser, att av den aktuella medlemsstaten få ersättning för skador som påverkar deras hälsa och som har ett direkt och säkert orsakssamband med den försämrade luftkvaliteten? **[Orig. s. 5]**

2) Om det antas att ovannämnda bestämmelser faktiskt kan ge upphov till en sådan rätt till ersättning för hälsoskador, vilka villkor ställs det då för att denna rätt ska uppstå, med hänsyn till bland annat det datum då det ska bedömas huruvida det föreligger ett åsidosättande som kan tillskrivas den aktuella medlemsstaten?

[utlämnas]

ARBETS
DOKUMENT